

MÜZİK ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN KURUMLARDA MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRENCİLERİNİN MEZUNİYET ÖNCESİ MOTİVASYONLARI VE KARIYER HEDEFLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

A. Metin KARKIN* Elif KODAK* Özge GENÇEL*

GİRİŞ

Çağımız insan modelinin özellikleri arasında özgüvenli ve yaratıcı olabilme iki önemli unsurdur. Müzik eğitimi de, bu özelliklerin geliştirilmesini sağlayan uygun alanlardan biridir.

Öğrenme-öğretme ortamının en önemli değişkenlerinden biri olan öğretmenlik işinin ise; sabır, ilgi, istek, özel bilgi, beceri ve yetenek gerektiren bir meslek olduğu söylenebilir.

Müzik eğitimi alanında, müzik eğitimcileri ile bir araya gelinerek müzik eğitimi alanındaki gelişmelerin, yeni uygulamaların, bilimsel, teknolojik ve yaratıcı düşüncelerin paylaşıldığı bu platformda, müzik eğitimi programları, özel yetenek sınavları, müzik eğitimine ilişkin temel alanlar, sorunlar, çözümleri ve bunların özünde de müzik öğretmeni yetiştirme konusu çok önemli bir yer teşkil etmektedir. Atatürk ilkelerine içtenlikle bağlı, ulusal ve evrensel kimlik bilincine, mesleki yeterlilik ve duyarlılığa sahip, hoşgörülü, demokrasi kültürünü özümsemiş, araştıran, analitik ve eleştirel düşünebilen, iletişim becerileri gelişmiş, kendisi ve çevresi ile barışık, yapıcı, yaratıcı, seçkin öğretmenler yetiştirmenin, bu bağlamda çağdaş bir öğretmen profilini oluşturmanın müzik eğitimi anlayışı içerisinde müzik eğitimi veren kurumların başlıca hedefleri arasında geldiği söylenebilir.

“Öğretim stratejileri boyutunda çağdaş bir öğretmen, öğreteceği konunun özelliklerine göre öğretim yöntem ve tekniklerini kullanabilmeli, eğitim ortamını daha verimli hale getirmek için kendine özgü taktikler geliştirebilmeli ve bilgi iletişim teknolojilerinden yararlanabilmeli, öğrencilerine bilimsel yöntemi öğretmeli ve onları, karşılaştıkları problemleri bilimsel yolla çözebilecek duruma getirebilmelidir”.(M.E.B.) Öğrenci ise bu anlayış içerisinde, mesleki yaşantısında, alanıyla ilgili olarak elde etmiş olduğu bilgi ve becerileri kendini yenilemede kullanabilmeli, okulun yapısını, işleyişini iyi anlayarak okul-toplum içerisindeki yerini ve önemini kavrayabilmelidir denilebilir.

Eğitim Fakültelerine bağlı müzik öğretmenliği programlarında, “Çağdaş Müzik Eğitimi”, “Öğretmen Yetiştirme”, “Program” gibi temalar sürekli konuşulup araştırıldığı gibi müzik eğitimcilerinin titizlikle, iyi niyetle sarf ettikleri çabalar

* Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi

tamamen bu konulardaki sıkıntıların, problemlerin çözümlenmesine ve katkı sağlanmasına yöneliktir. Ancak, mevcut durumun, programların, yetenek sınavlarının sürekli eleştirilerek ortaya konulmasının yanı sıra, müzik öğretmenliği mesleği ve mezun olacak öğretmen adayları açısından, bu sorunların çözülmesi konusunda sağlam temellere dayandırılan çözüm önerilerinin getirilmesi ve bilimsel paylaşım eğitimcilerin üzerine düşen başlıca görevlerdir. Bu bağlamda potansiyelin tam kullanılması, eğitimciler ve öğrenciler açısından gerekli olan iyi bir motivasyon, çalışmalardaki verimin artırılmasında iki önemli unsurlardır.

“Mezuniyet öncesinde; öğrencilere iyi rehberlik hizmetinin sunulması, problemlerinin dinlenmesi ve çözümler üretilmesi, sorumluluk duygusunun geliştirilmesi, hedefler ve hedeflere ulaşma yollarının belirtilmesi, başarabilme duygusunun telkin edilmesi ve bu kapsamda sistemli olarak, belirli bir düzen içinde geliştirilerek yapılacak motivasyon çalışmaları hem eğitimi hem de mesleki heyecanı ateşleyecektir.”(Tuncer, 2004)

Eggen ve Kauchak, eğitimde motivasyonu, öğrenme odaklı sınıf modelinde;

“Öğretmen nitelikleri: öğretmenin iyi bir model olması, coşkulu olması, sıcak ve empatik bir yaklaşımı taşıması motivasyonu artırır.

İklim değişkenleri: Sınıf ortamının düzenli ve sıcak olması, başarıya yönlendiren ve desteklenen bir atmosferde olması motivasyonu artırır.

Öğretim değişkenleri: Öğretimde konuya uygun giriş, öğrencinin sürece dahil edilmesi ve geri bildirimün mümkün olması motivasyonu artırır.”

şeklinde açıklamışlardır. Konunun özünü teşkil eden Müzik Eğitimi Anabilim dalı öğrencilerinin mezuniyet öncesi motivasyonları ve kariyer hedeflerine ilişkin olarak yapılan araştırmalarda Shel Silverstein, “Cadde başlamadan önce kaldırımın sona erdiği bir yer vardır.” ifadesiyle, ‘Kaldırımın bittiği yer düşüncesi’, mezuniyete yaklaşırken ‘Şimdi ne yapacağım?’ diye merak eden müzik öğretmeni adayları için güzel bir benzetmedir. Lisans eğitiminin güvenli kaldırımı; performans çalışmaları, müzik tarihi, teori, pedagoji alanında bir dizi eğitimden oluşmaktadır. Bu eğitim onları iyi müzik ile karşılaştırmış ve hayal güçlerini canlandırmıştır. Ancak bazı adaylar için mezuniyet sonrası kariyer geliştirme, haritada gösterilmeyen topraklara yapılan bir seyahat gibidir” şeklinde konuyu açıklamıştır. (Holzer, 2003)

Öğrenciler ise kaldırımdan profesyonel hayatın hareketli caddesine nasıl geçeceğinin bilincinde değildir. Mezuniyet öncesinde öğretmen adaylarının mezuniyet sonrasındaki iş kaygılarını Derek Mithaug, “Her yıl müzik bölümlerinden mezun olacak öğrenciler, mezun olduktan sonraki iş beklentileri konusunda düşünmeye başlarlar. Onların bu konudaki bazı kaygıları ‘Kendimi nasıl geçindireceğim?, Bir müzisyen olarak hayatımı sürdürebilecek miyim?’ şeklindeki sorulara yansır. Eğer bugünlerde bir müzik lisans programına

kaydedilmişseniz ya da son günlerde bir müzik lisans programından mezun olduysanız, müzik öğretmenliği görevinde, müzikle ilgili yöneticilikte, öğretmenlik kariyeri konusunda cesaretlendirilmeniz gerekmektedir.” şeklinde dile getirmiştir. (Mithaug, 2004)

Steward Gordon, 1995’ te yayımladığı “Piyano Eğitimcileri İçin Etütler” isimli kitabında; “Birçok piyanist, ilk öğrencilik yıllarından itibaren yılda yalnız bir ya da iki kez çalmak için çalışır veya çalıştırılır. Bir bitki veya ağaç gibi, kısa bir süre çiçek açar ve çalışmalar ve dersler dışında sessizliğe gömülürler.” şeklinde konuyu belirtmiştir. Bu da üniversite 1.sınıf öğrencilerinin çoğunluğunu tanımlamaktadır. Üniversiteye kayıt olma, bazıları için müzikal dünya ile karşılaşmadır. Kampus içinde ve dışında profesyonel müzisyenler ile kariyer rehberliği ve etkileşimi, ufuklarının genişlemesi açısından gereklidir. (Holzer, 2003) Barbara Payne, mezuniyet sonrası müzik öğretmenlerinin çoğunun kariyerleri boyunca en az iki farklı bölgede çalışabileceklerini, ilk işlerinin hayallerindeki gibi bir iş olamayacağını fakat bu işin onlara deneyim kazandıracağını, öğretmenliğin ilk yıllarında geniş, oldukça gelişmiş ve talep edilen müzik programlarında görev almalarında ölçülü olmaları gerektiğini, geçerli ve başarılı bir müzik programını aynı seviyede tutmanın görüldüğü kadar kolay olmadığını yaptığı araştırmalar sonucunda bu şekilde ifade etmiştir. (Payne, 1997) Mezuniyet öncesi öğretmenliğe hazırlanmanın, mezuniyet sonrası ise müzik öğretmenliği mesleğinin ne derece önemli olduğu, ayrıca mesleki hayata başladıklarında öğretmenleri ne gibi şartların beklediği açıkça anlatılan bu konulara ek olarak müzik öğretmenliği ve kariyer konusunda Linda Holzer ise, yaptığı çalışmalarda “Öğrenciler, özellikle kariyerlerinde ilerlemek ve gelişmelerine yardımcı olmak için gerekli olan girişimci yeteneklerini kazanmaları için cesaretlendirilmelidir.” ve bunun için okullarda öğretim programlarının yeniden gözden geçirilmesi gündemini dile getirmiştir. Bu fikri destekleyen bir çalışma ile Deborah Mitchell “21. Yüzyıla Müzik Eğitimcisi Hazırlamak” adlı bildirisinde “Müzik eğitimindeki değişmeyi etkilemek istersek, en önemli değişme öğretmen yetiştirme programlarında olmalıdır.” konusuna değinmiştir. (Mitchell, 2005) Burada ortak olan ve ilgi çeken bir konu ise Türkiye’deki müzik eğitimi veren kurumlarda konuşulan ve sempozyumlarda sıkça tartışılan program modelinin, görüldüğü gibi yurt dışında da müziksel sempozyumlarda, makale, bildiri gibi çalışmalarda müzik öğretim programlarının yeniden gözden geçirilmesinin ortaya konulduğu şeklindedir.

Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’ndaki şu anki lisans programının müzik öğretmenliği mesleği açısından ne kadar verimli ve tutarlı olduğunun yanı sıra, mezuniyet öncesi öğretmen adaylarının, mevcut program doğrultusunda kendilerini en iyi şekilde yetiştirebilmeleri, öğretmenlik uygulamalarının önemini ve gerekliliğini anlayabilmeleri mesleki açıdan önem taşımaktadır. Ancak müzik eğitimcilerinin, mezun olacak öğretmen adaylarını, öğretmenlik mesleği açısından motivasyona (isteklendirme) ve kariyer hedeflerine yönlendirebilmesi yani bir şekilde rehber

öğretmen olabilmesi, müzik öğretmenlerini, mesleki yaşantılarında, daha istekli, daha bilgili olma durumuna getireceklerdir.

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evreni ve örneklemini açıklanmaya çalışılmış, ayrıca veri toplama teknikleri, verilerin işlenmesi ve çözümlenmesi hakkında bilgiler verilmiştir.

Bilimsel bir çalışma niteliği taşıyan bu çalışmada temel yaklaşım olarak durum saptamasına elverişli bir tarama modeli kullanılarak, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin mezuniyet öncesi motivasyonları ve kariyer hedeflerine ilişkin görüşleri incelenmiştir. Ayrıca 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin bu konuya ilişkin bakış açıları ve yaklaşımlarının saptanması, çalışmada belirtilen amaçların gerçekleştirilmesi için gerekli görülmüş ve bu nedenle de anket uygulanması yoluna gidilmiştir.

Araştırmanın evrenini, Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitim Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı ve Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitim Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 3. ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Çalışmada örneklem olarak bu iki Anabilim Dalı'ndaki 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin tümü alınmıştır.

Araştırma da veriler anket yöntemiyle toplanmıştır. Anket soruları kişisel bilgiler ve araştırma soruları olmak üzere iki bölüme ayrılmıştır. Verilerin işlenmesi ve çözümlenmesinde, anketler kontrol edilmiş, elde edilen sonuçların değerlendirilmesinde ise istatistiksel yöntemlerden yararlanılmıştır. Elde edilen bulgular grafik ve çizelgeler oluşturularak yorumlanmış, yan dağılımlarında da frekans ve yüzdelik oranlar kullanılmıştır.

BULGULAR ve YORUM

Araştırmanın bu bölümünde, ölçme araçlarına dayalı olarak uygulanan istatistiksel yöntemler sonucu elde edilen bulgular, grafik ve çizelgeler oluşturularak yorumlanmıştır.

Çizelge 1.Öğrencilerin cinsiyet dağılımı

Cinsiyet	f	%
Bayan	61	61
Erkek	39	39

Toplam	100	100
--------	-----	-----

Çizelge 1.'de görüldüğü gibi araştırmaya katılanların %61'ini Bayan, %39'unu Erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Bu durumda araştırmaya katılanların büyük çoğunluğunu bayan öğrencilerin oluşturduğu görülmektedir.

Çizelge 2.Öğrencilerin yaş dağılımı

Yaş	f	%
19	1	1
20	12	12
21	34	34
22	22	22
23	12	12
24	5	5
25 ve üstü	14	14
Toplam	100	100

Çizelge 2.'de görüldüğü gibi öğrencilerin %1'i 19, %12'si 20, %34'ü 21, %22'si 22, %12'si 23, %5'i 24 yaşında, %14'ü ise 25 yaş ve üstündedir. 3. ve 4.sınıf öğrencilerinin yaş ortalamalarının çoğunlukta 21 ve 22 olduğu gözlenmektedir.

Çizelge 3. Öğrencilerin sınıf dağılımı

Sınıf	f	%
3. sınıf	48	48
4. sınıf	52	52

Toplam	100	100
--------	-----	-----

Çizelge 3.'de görüldüğü gibi, öğrencilerin %48'i 3. sınıf, %52'si 4. sınıf öğrencisidir. Bu durumda, araştırmaya katılan öğrencilerin sınıf dağılımlarının dengeli olduğu görülmektedir.

Çizelge 4. Öğrencilerin bireysel çalgılarının dağılımı

Bireysel Çalgı	f	%
Piyano	2	2
Keman	33	33
Viyola	12	12
Çello	12	12
Kontrbas	1	1
Flüt	17	17
Gitar	6	6
Şan	10	10
Akordeon	2	2
Cevapsız	5	5
Toplam	100	100

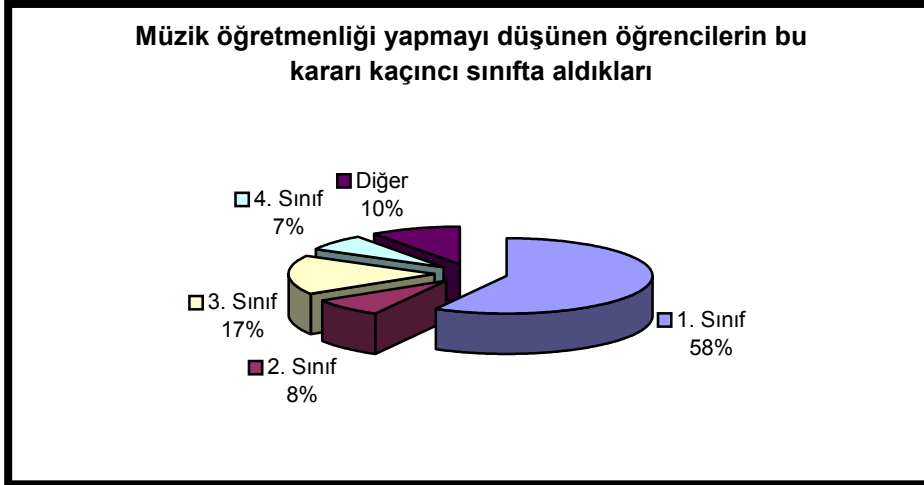
Çizelge 4.'den de izlenildiği gibi öğrencilerin %2'sinin bireysel çalgısının piyano, %33'ünün keman, %12'lik oranlarla viyola ve çello, %1'inin kontrbas, %17'sinin flüt, %6'sının gitar, %10'unun şan, %2'sinin akordeon olduğu görülmektedir. Öğrencilerin %5'i ise bu soruyu cevapsız bırakmıştır. Bu dağılım sonucunda en fazla oranın %33 olarak kemanda yoğunlaştığı görülmektedir.

Grafik 1. Öğrencilerin müzik öğretmenliği yapmayı düşünme durumlarına ilişkin bulgular

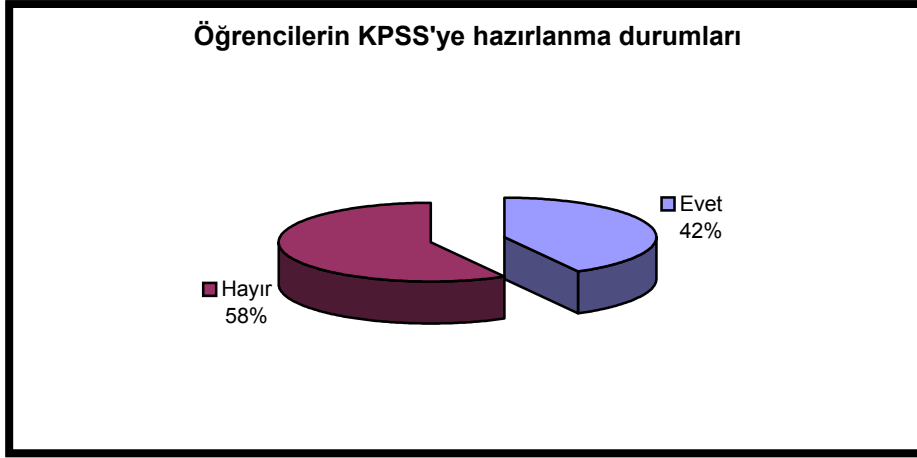
Grafik 1.'de görüldüğü gibi "Müzik öğretmenliği yapmayı düşünüyor musunuz?" sorusuna öğrencilerin %84'ü Evet, %16'sı Hayır cevabını vermiştir. Bu durumda öğrencilerin büyük çoğunluğunun müzik öğretmenliği yapmayı hedeflediği gözlenmektedir.

Grafik 2. Müzik öğretmenliği yapmayı düşünen öğrencilerin bu kararı kaçınıcı sınıfta aldıklarına ilişkin görüşler.

Grafik 2.'de görüldüğü gibi, müzik öğretmenliği yapmayı düşünen öğrencilerin %58'i bu kararı 1. sınıfta, %8'i 2. sınıfta, %17'si 3. sınıfta, %7'si 4. sınıfta almışlardır. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler ise (%10) bu kararı üniversite eğitimlerine başlamadan önce aldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum, müzik öğretmenliği yapmayı düşünen öğrencilerin büyük çoğunluğunun bu kararı 1. sınıfta aldıklarını ortaya çıkarmaktadır.

Grafik 3. Öğrencilerin KPSS'ye hazırlanma durumlarına ilişkin görüşler.

Grafik 3.'de görüldüğü gibi "Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) için hazırlık yapıyor musunuz?" sorusuna öğrencilerin %42'si Evet, %58'i Hayır cevabını vermiştir. Öğretmenlik mesleğine başlangıçta gerekli olan KPSS sınavına öğrencilerin %58'lik oranla çoğunluğunun hazırlık yapmadıkları söylenebilir.

Grafik 4. Öğrencilerin öğretmenlik mesleği ile ilgili materyalleri edinme durumlarına ilişkin görüşler.

Grafik 4.'te görülebileceği gibi "Öğretmenlik mesleği ile ilgili materyalleri ediniyor musunuz?" sorusuna öğrencilerin %74'ü Evet, %26'sı Hayır cevabını vermişlerdir. Bu sonuca göre, öğrencilerin büyük çoğunluğunun öğretmenlik mesleği ile ilgili hazırlıklar içerisinde oldukları ve çeşitli materyalleri edindikleri anlaşılmaktadır.

Grafik 5. Öğrencilerin danışman öğretim elemanları ile öğretmenlik mesleğine yönelik bir çalışma içinde bulunma durumlarına ilişkin görüşler.

Grafik 5'te görüldüğü gibi, “Danışman öğretim elemanınız ile öğretmenlik mesleğine yönelik bir çalışma ve paylaşım içerisinde bulunuyor musunuz?” sorusuna öğrencilerin %18'i Evet, %82'si Hayır cevabını vermişlerdir. Bu durumda öğrencilerin büyük çoğunluğunun danışman öğretim elemanları ile öğretmenlik mesleğine yönelik bir çalışma ve paylaşım içerisinde bulunmadıkları ortaya çıkmaktadır. Aksine böyle bir paylaşımın öğretmenlik mesleği açısından çok faydalı olacağı söylenebilir.

Grafik 6. Öğrencilerin atamaları doğu illerine yapıldığı takdirde görev yapmayı düşünme durumlarına ilişkin görüşler.

Grafik 6.'dan da izlenildiği gibi, “Atamanız doğu illerine yapıldığı takdirde orada görev yapmayı düşünüyor musunuz?” sorusuna öğrencilerin %67'si Evet, %33'ü Hayır cevabını vermişleridir. Bu sonuç, öğrencilerin çoğunluğunun atamaları yapıldığı takdirde doğu illerinde görev yapmayı düşündüklerini ortaya çıkarmaktadır. % 33'lük oranın ise doğu illerinde görev yapmayacakları gözlenmektedir.

Grafik 7. Öğrencilerin mezun olduktan sonra atanamama kaygısına ilişkin görüşler.

Grafik 7.'de görüldüğü gibi, “Mezun olduktan sonra atanamama kaygısı yaşıyor musunuz?” sorusuna öğrencilerin % 77’si Evet, %23’ü Hayır cevabını vermişlerdir. Bu durumda, öğrencilerin büyük çoğunluğunun mezun olduktan sonra atanamama kaygısı yaşadıkları ortaya çıkmaktadır. Atanamama kaygısının iki önemli nedenin ise, KPSS ve müzik öğretmenliğine atanmadaki kontenjan azlığı olduğu söylenebilir.

Grafik 8. Öğrencilerin yüksek lisans yapmayı düşünme durumlarına ilişkin görüşler

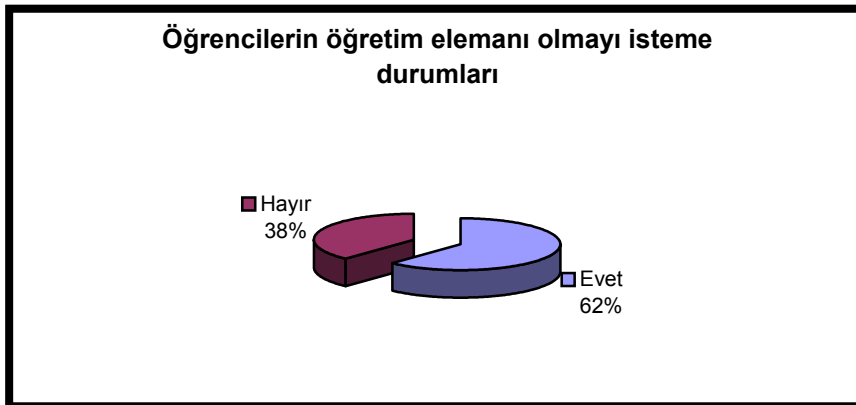
Grafik 8.'de görüldüğü gibi “Yüksek Lisans yapmayı düşünüyor musunuz?” sorusuna öğrencilerin %60’ı Evet, %40’ı Hayır cevabını vermişlerdir. Bu sonuca göre öğrencilerin %60’lık oranla çoğunluğunun yüksek lisans yapmayı hedefledikleri görülmektedir.

Çizelge 5. Yüksek lisans yapmayı düşünen öğrencilerin bu kararı hangi sınıfta aldıklarına ilişkin dağılımları

Seçenekler	f	%
1. sınıf	20	33
2. sınıf	5	8
3. sınıf	12	20
4. sınıf	2	3
Diğer	21	36
Toplam	60	100

Çizelge 5.'te görüldüğü gibi yüksek lisans yapmayı düşünen öğrencilerin %33'ü bu kararı 1. sınıfta, %8'i ikinci sınıfta, %20'si 3. sınıfta, %3'ü ise 4. sınıfta vermişlerdir. Bu durumda Yüksek Lisans eğitimini yapma düşüncesinin çoğunlukla birinci sınıfta oluştuğu izlenmektedir. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrencilerin %36'lık oranla çoğunlukta olduğu gözlenmektedir.

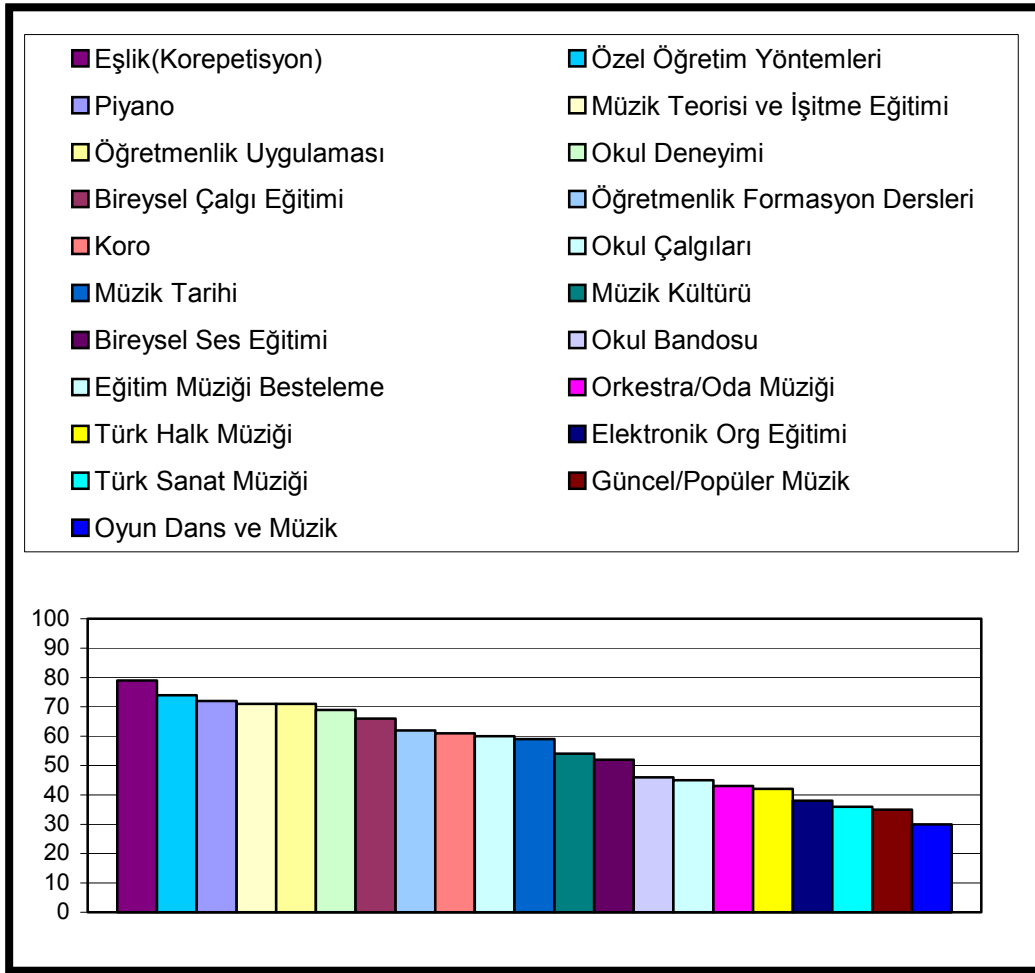
Grafik 9. Öğrencilerin öğretim elemanı olmayı isteme durumlarına ilişkin görüşler

Grafik 9'da görüldüğü gibi, "Hedefleriniz arasında üniversitelerde öğretim elemanı olabilmek yer alıyor mu?" sorusuna öğrencilerin %62'si Evet, %38'i Hayır cevabını vermişlerdir. Bu sonuca göre öğrencilerin büyük çoğunluğunun

hedefleri arasında üniversitelerde öğretim elemanı olabilmenin yer aldığı söylenebilir.

Grafik 10. Öğrencilerin sekiz yarıyıllık Müzik Öğretmenliği lisans programında öğretmenlik mesleği için en fazla yarar sağlayacağını düşündükleri derslerin dağılımına ilişkin görüşler

Grafik 10'dan da izlendiği gibi, öğretmenlik mesleğine en fazla yarar sağlayabilecek lisans programındaki dersler içerisinde, birinci sırayı Eşlik dersinin aldığı, bunu sırasıyla, Özel Öğretim Yöntemleri, Piyano, M.T.İ.E, Öğretmenlik Uygulaması gibi derslerin izlediği görülmektedir. T.S.M, Güncel Popüler Müzik, Oyun Dans ve Müzik gibi derslerin grafikte alt sıralarda kaldığı ve öğretmenlik mesleğine pek fazla yarar sağlamadığı düşüncesi ortaya çıkmaktadır denilebilir.

Çizelge 6. Öğrencilerin müzik öğretmenliği lisans programını öğretmen yetiştirme açısından yeterli bulma durumlarına ilişkin görüşler

Seçenekler	f	%
Yeterli buluyorum	44	44
Yeterli bulmuyorum	51	51
Diğer	5	5
Toplam	100	100

Çizelge 6.'da görüldüğü gibi öğrencilerin %44' müzik ğretmenliği lisans programını ğretmen yetiştirme açısından yeterli bulmakta, %51'i ise bu programı yeterli bulmamaktadır. Diğer seçeneğini işaretleyen öğrenciler ise (%5) bu konuda, "Daha fazla bilgi edinmek için araştırıyorum.", "Program ğretmenlik mesleği açısından yeterli değil. Eğitim derslerinden çok müzik derslerine önem veriliyor.", "Kısmen yeterli buluyorum. Bu konuda tüm öğrenciler olarak hemfikir olmalıyız. Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi dersi veya armoni dersi tek başına 3 dönemden fazla olmalıdır.", "Formasyon derslerinde gereksiz konular işleniyor." ve "Eşlik derslerini çok yeterli bulmuyorum." şeklinde görüş belirtmişlerdir.

Çizelge 7. Öğrencilerin müzik ğretmeni yetiştiren kurumlardaki fiziksel olanakları ğretmen yetiştirme açısından yeterli bulma durumlarına ilişkin görüşler

Seçenekler	f	%
Yeterli buluyorum	20	20
Yeterli bulmuyorum	80	80
Diğer	-	-
Toplam	100	100

Çizelge 7.'de görüldüğü gibi, öğrencilerin %20'si müzik ğretmeni yetiştiren kurumlardaki fiziksel olanakları yeterli bulmakta, %80' i ise yeterli bulmamaktadır. Bu durum, öğrencilerin büyük çoğunluğunun müzik ğretmeni

yetiştiren kurumlardaki fiziki şartların, öğretmen yetiştirme açısından pek elverişli olmadığını dūřündüklerini ortaya çıkarmaktadır.

Çizelge 8. Öđrencilerin mūzik öđretmeni yetiřtiren kurumlardaki öđretim elemanlarının uzmanlık alanları dıřındaki dersleri yūřtmelerini uygun gōrme durumlarına iliřkin gōrūřler

Seçenekler	f	%
Uygun gōrūyorum	17	17
Uygun gōrmūyorum	78	78
Diğer	5	5
Toplam	100	100

Çizelge 8.'de gōrūldūđu gibi, öđrencilerin %17'si mūzik öđretmeni yetiřtiren kurumlardaki öđretim elemanlarının uzmanlık alanları dıřındaki dersleri yūřtmelerini uygun gōrmekte, %78'i ise uygun gōrmemektedir. Diđer seçeneđini iřaretleyen öđrenciler ise (%5) bu konuda, "Bir dersi iyi anlatabilmek için uzman olmaktan çok iyi anlatabilmek önemlidir.", "Uygun gōrūyorum fakat öđretim elemanı gerçek anlamda öđretmenlik formasyonu tařımalı.", "İřini iyi yapıyorsa yūřtebilir.", "Bazı öđretmenlerimiz bunu iyi yūřtūyorlar. Yani öđretmenin çok amaçlı olması ve yeterli donanıma sahip olması önemlidir." ve "Bu tamamen okulun imkansızlıđından kaynaklanıyor. O yūzden uygun gōrūlebilir ama branř hocasının olması her zaman iyidir." řeklinde gōrūř belirtmiřlerdir. Bu durum, öđrencilerin būyūk çođunluđunun mūzik öđretmeni yetiřtiren kurumlardaki öđretim elemanlarının uzmanlık alanları dıřındaki dersleri yūřtmelerini uygun gōrmediklerini ortaya çıkarmaktadır.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Arařtırma için uygulanan anketlerden elde edilen bulgulara gōre; mūzik öđretmeni yetiřtiren kurumlarda, Mūzik Eđitimi Anabilim Dalı öđrencilerinin mezuniyet öncesi motivasyonları ve kariyer hedefleri arařtırıldıđında, öđrencilerin bu bōlūmlere girerken çođunun mūzik öđretmenliđi yapmayı dūřündūđu, fakat öđretmenlik atamalarında, KPSS ile mūzik öđretmenliđine atanmadaki kontenjan azlıđı nedenleri ile kayđı yařadıkları belirlenmiřtir. 3. ve 4. sınıf öđrencilerinin mezuniyet öncesi öđretmenlik mesleđine hazırlıklarında, 4. sınıfların KPSS' ye

daha fazla yöneldikleri görülmüş aynı zamanda 3. sınıfların da bu hazırlık içerisinde oldukları gözlenmiştir. Öğretmenlik mesleği açısından gerekli olan materyalleri, büyük çoğunluğunun mezuniyet öncesi edindikleri, ancak danışman öğretim elemanlarıyla öğretmenlik mesleğine yönelik fazla bir paylaşım içerisinde olmadıkları açıkça belirlenmiştir. Öğretmen adaylarının mezuniyet sonrasındaki hedefleri arasında büyük çoğunluğunun yüksek lisans yapmayı düşündükleri, hatta üniversitelerde öğretim elemanı olabilmeyi istedikleri verdikleri yanıtlar içerisinde yer almaktadır.

Değerlendirilen bu bilgilere göre, Eğitim Fakültelerine bağlı Güzel sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı Müzik Eğitimi Anabilim Dallarındaki müzik öğretmeni yetiştirme konusunda mevcut olan sekiz yarıyıllık lisans programının, öğretmenlik açısından yeniden gözden geçirilmesinin yurt içi ve yurt dışında da müziksel çalışmalarda, bilimsel toplantılarda sıkça gündeme geldiği bilinmekle birlikte, yapılan değerlendirmeler sonucunda programın, öğretmen adayları üzerinde de çok fazla olumlu bir etki bırakmadığı gözlenmiştir.

Genel bir değerlendirme ışığı altında; mezuniyet öncesi öğretmenlik mesleğine hazırlanma durumunda, çalışma ortamlarındaki fiziki şartların elverişsizliği ve mezun olma aşamasında öğretmen adaylarına, öğretmenlik mesleğine yönelik gerekli motivasyonun kazandırılmadığı görüşüne varılmıştır. Bu konuya ilişkin olarak yapılan bir araştırmada ise, Linda Holzer, “Çalgı öğretmenleri öğrencilerin ilk kariyer danışmanlarıdır. Bu danışmanlık, öğrenciye düzenli olarak ‘Hedeflerin Neler?, Uzun dönem için planların nedir?’ sorularını sormak kadar basit olabilir. Müzikte kariyer yapmak, başarılı bir öğretmen konumuna gelmek uzun yıllar alabilir. Eğer hiç kimse onlara hedefleri hakkında sorular sormazsa, öğrenciler bu gerçekleri mezun olduktan sonra öğrenirler.” şeklindeki ifadesi ile, danışman öğretmenlerin, motivasyon (isteklendirme) ve kariyer hedeflerinin kazandırılması konusunda, çok önemli bir rol üstlendikleri sonucunu ortaya çıkarmıştır.

Araştırmada elde edilen bulgulardan yola çıkarak şu önerilere yer verilmektedir: Öğretim elemanlarının, öğrencilerin eğitimine sadece müzik eğitimi bilgisi olarak değil, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği açısından da kendilerini yetiştirebilmeleri, özgüvenini sağlayabilmeleri, mesleki hayata geçiş konumunda mesleğe yönelik cesaretlendirme ve isteklendirme durumlarına yardımcı olmaları, onların öğretmenlik hayatına daha güvenli ve daha emin adımlarla geçiş yapmalarını sağlayacaktır.

Müzik öğretmenliği ve sanatın müzik boyutunun daha iyi yansıtılabilmesi açısından, müzik öğretmenliği programının yeniden gözden geçirilmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

HOLZER, Linda, Where The Side Walk Ends: Helping Music Majors Connect With The Musical Community After Graduation, American Music Teacher, April-May 2003

KARKIN, A. Metin, **Müzik Eğitimi Anabilim Dalında Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi İle Seçmeli Ders Adı Altında Okutulan Armoni Dersinin Analizi ve Değerlendirmesi**, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, 2002

Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Eğitimi Genel Müdürlüğü, Temel Eğitime Destek Projesi “**Öğretmen Eğitimi Bileşeni**” Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri Taslağı, <http://oyegm.meb.gov.tr/yet/index.htm>, 2004

MITCHELL, Deborah H., **Preparing Music Educators For The Twenty-First Century**, California State University Long Beach, 2005

MITHAUG, Derek, **Career Development: Part 1**, American Music Teacher, December 2004

PAYNE, Barbara, **A Career Guide To Music Education**, www.menc.org/industry/job/career.html, 1997

TUNCER, Can, **Eğitimde Motivasyon**, www.ingilish.com/motivasyon.htm, 2004